

Vuoden 2026 talousarvio ja taloussuunnitelma 2027-2028

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 380

Valmistelija: kaupunginjohtaja Eero Vainio, talousjohtaja Patrik Nygrén,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kaupunginjohtajan katsaus vuoteen 2026

Raisio 2026: Kestävän tulevaisuuden ja hyvän elämän rohkeaa rakentamista

Vuonna 2026 käynnistyy toden teolla uuden kaupunkistrategian toteuttaminen ja uuden kaupunginvaltuuston ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Kaupunkistrategian mission mukaisesti talousarvioehdotuksella rakennetaan rohkeasti kestävää tulevaisuutta ja hyvää elämää. Vuoden 2026 talousarvioesitys sisältää uuden kaupunkistrategian mukaisia uusia painotuksia jatkaen edellisen ja laajasti hyvänä pidetyn strategian mukaisella kasvupolulla.

Raision kasvu ja positiivinen kehitys on pysynyt vahvana ja toiminnallisesti olemme pystyneet uimaan kuntakentässä vastavirtaan mitä tulee väestönkasvuun ja rakentamiseen. Vahvan väestönkasvun ennustetaan jatkuvan Raisiossa ensi vuonna kuudetta vuotta peräkkäin. Raisio tarjoaa erinomaiset olosuhteet asumiseen ja yrittämiseen. Erityisesti lapsiperhearkeen Raisio tarjoaa kaiken lähellä, Varsinais-Suomen eniten maksuttomia harrastuksia lapsille, loistavat liikunta- ja ulkoiluolosuhteet sekä koulut ja päiväkodit pyöräilymatkan päässä. Uuden strategian pohjalta panostamme myös vahvasti siihen, että meillä on helppo kotoutua.

Lähtökohdat vuoteen 2026 ovat toiminnallisesti vahvat. Raisio on niittänyt viime vuosina menestystä erilaisissa kaupunkivertailuissa niin yrittäjäystävällisyydessä kuin elinvoimassa. Vuoden 2025 lopulla saimme Turun seudun Kauppakamarin Elinkeinopoliittinen kuntateko –palkinnon ”Invest in” -työstä ja WSP:n alueiden tutkimuksessa Raisio on kärkeä Suomen elinvoimaisimpien kuntien vertailussa. Playa del Raisio Beach Party –festivaalit järjestettiin kolmatta kertaa onnistuneesti ja kaupunkiin kohdistuu vahvoja yritysinvestointeja kuten ABB:n uusi keskus ja Hiabin tehtaan päivitys. Kantokankaalle suunnitellaan NCC:n kanssa Suomen suurinta datakeskusta.

Raision kasvuinvestoinnit vuonna 2026 ovat mittavat: vastavalmistuneiden Tiedonpuiston koulun ja Kuloistenniityn päiväkodin perään rakentumaan lähtee Myllypellon 5–9 luokkien koulu ja Tahvion, Tikanmaan ja Kaanaan koulut korvaava Raisionlahden koulu. Kaupunkiin on myös rakenteilla liki kymmenen kerrostalokohdetta ja Suomen suurimman tiehanke ”E18 Raision keskusta” rakennustöiden on määrä alkaa. Hanke mahdollistaa Raision keskustan täydellisen metamorfoosin 2020- ja 2030 –lukujen aikana. Vuonna 2026 tehdään myös päätös Nuorikkalan junaseisakkeesta, mikäli valtion kanssa päästään sopimukseen junaliikenteen käynnistymisestä.

Alkavan valtuustokauden keskeinen haaste tulee olemaan kasvun ylläpitäminen ja kaupungin taloustilanteen vahvistaminen tasolle, joka kestää suurinvestoinnit. Kasvun hallinnan ja tuottavuuden parantamisen ohella kasvuinvestointien ja kaupungin rahoitusaseman turvaamiseksi on välttämätöntä nostaa veroprosentteja taloussuunnittelukaudella. Vuoden 2026 talousarvio pitää sisällään noin 1,3 miljoonan euron edestä

kasvunhallintatoimenpiteitä ja keväällä 2026 käynnistetään uuden valtuustokauden mittaisen tuottavuusohjelman laadinta. Tärkeä osa tuottavuuden parantamista on tiedolla johtamisen kehittäminen ja tulevaisuuden työelämän rakentaminen, jonka yhtenä osana toimii Tekoälymatka -projekti ja kaiken perustana on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö.

Vuoden 2026 talousarvio on 0,9 milj. euroa alijäämäinen. Vuosikate on 7,8 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos on -2,4 miljoonaa euroa. Investointeja sisältyy talousarvioon 36,9 miljoonaa euroa (netto) ja investoinneista suurin osa kohdistuu talonrakennushankkeisiin.

Raisio on liki 26 000 asukkaan vahvasti kehittyvä kasvukaupunki 150.000 asukkaan kaupungin palveluilla. Talousarvioesitys pitää huolen siitä, että Raisio on haluttu paikka asua ja tehdä bisnestä.

Talousarvion perusteet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio sekä samalla kolmen vuoden mittainen taloussuunnitelma. Talousarvio laaditaan siten, että kunnan toiminnan jatkuvuus ja lakisääteisten tehtävien hoitaminen voidaan turvata. Taloussuunnitelman tulee olla tasapainossa, ja mahdolliset kertyneet alijäämät on katettava neljän vuoden kuluessa.

Kaupungin tulojen kehitys

Raision kaupungin veroennuste perustuu Kuntaliiton arvioihin verotettavien tulojen kehityksestä ja arvioituun 1,4 prosentin väestönkasvuun. Vuoden 2026 kunnallinen tuloveroprosentti on 7,60 %, joka tuo kaupungille noin 50,6 miljoonaa euroa tuloverotuloja. Kiinteistöveroprosentit pysyvät ennallaan ja tuottavat yhteensä 8,9 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuotto on arviolta 4,8 miljoonaa euroa. Valtionosuudet kasvavat 2,1 miljoonalla eurolla ja ovat yhteensä 18,1 miljoonaa euroa. Verotulot ja valtionosuudet yhteensä kasvavat 5,3 miljoonaa euroa vuoden 2025 ennusteisiin verrattuna.

Käyttötalousarvio 2026

Kaupungin käyttötalouden nettomenot (toimintakate) ovat 73,4 miljoonaa euroa. Toimintatuotot ovat 20,7 miljoonaa euroa ja toimintakulut 94,2 miljoonaa euroa, joista henkilöstökulut muodostavat noin 56 miljoonaa euroa. Toimintakulut jakaantuvat seuraavasti:

- Kaupunginhallitus 18,4 milj. €
- Sivistyslautakunta 45,7 milj. €
- Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta 4,3 milj. €
- Infrolautakunta 24,2 milj. €
- Lupalautakunta 1,6 milj. €

Investoinnit ja rahoitus

Raision kaupunki on sitoutunut laajaan investointiohjelmaan, joka on tarpeen kaupungin vetovoiman, pitovoiman ja palveluiden turvaamiseksi kasvavalle väestölle. Taustalla ovat päätökset palveluverkkouudistuksesta, jonka myötä rakennetaan kolme uutta koulua ja useita päiväkoteja. Rakennusten kokonaispinta-ala on noin 35 000 m² ja kokonaiskustannus yli 120 milj. euroa.

Vuonna 2026 valtion E18 hanke käynnistyy toden teolla. Kaupunki on mukana rahoittamassa hanketta. Hanke muuttaa keskustan luonteen ja luo

pohjan sen laaja-alaiselle kehittämiselle. Suurimpien palvelu-verkkoinvestointien valmistuttua 2028-2029 investointien painopiste siirtynee keskustan kehittämiseen, pitkälle tulevaisuuteen.

Koska investointeja ei voida rahoittaa omilla tuloilla, kaupungin velkamäärä kasvaa poikkeuksellisen nopeasti, mikä lisää kustannuspainetta myös käyttötalouteen. Investoinnit uusiin tiloihin kasvattavat pysyvästi käyttökustannuksia, rahoituskuluja ja poistoja. Raisen taloudelliset haasteet johtuvat pääosin näistä suurista investoinneista ja niiden vaikutuksista. Tilanteessa, jossa verotuotot ja valtionosuudet eivät riitä käyttötalouden ja investointien kattamiseen velkaannutaan nopeasti. Investoinnit, joita nyt tehdään, vaikuttavat pysyvästi kaupungin talouteen. Ne kasvattavat käyttökustannuksia, poistoja, lainamäärää ja rahoituskustannuksia pysyvästi.

Kaupungin investoinnit painottuvat kouluihin, päiväkodeihin ja E18-hankkeeseen. Vuonna 2026 investointien nettokustannus on 36,9 miljoonaa euroa. Kaupungin toiminta ja investoinnit kasvattavat kaupungin lainakantaa noin 34 miljoonalla eurolla.

Vuosikate ja tulos

Vuosikate on 7,8 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos on -2,39 miljoonaa euroa ja alijäämä -0,9 miljoonaa euroa. Lainakanta kasvaa 131,3 miljoonaan euroon eli 4 963 euroon asukasta kohden (2024: 3 390 €/asukas). Kertynyt ylijäämä pienenee 22,1 miljoonaan euroon. Käyttömenojen kasvun hillitseminen ja veroprosentin tarkistus vuodelle 2027 ovat edellytyksiä talouden tasapainottamiseksi.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se:

1. Hyväksyy vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman.
2. Myöntää kaupunginhallitukselle oikeuden ottaa lyhytaikaista ja pitkäaikaista, vaihtuva- tai kiinteäkorkoista lainaa siten, että vuoden lopun nettolainanotto saa olla enintään 33 143 844 euroa.
3. Valtuuttaa kaupunginjohtajan ja talousjohtajan tekemään tarvittavat tekniset korjaukset sekä päivittämään lainanottovaltuuden hallituksen päätösten mukaisesti.

Päätös

Sivuille kansilehti, 13, 21-22 (Ilmastotyö), 28, 38, 39, 47, 48, 51-52, 60, 95, 98 ja 105 päätettiin tehdä teknisiä tarkennuksia.

Mika Koivisto saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 11.01.

Janne Aso esitti, että sivun 49 valtuustokauden tavoitteen "Jatkamme merellisen Raisen monipuolista kehittämistä" mittari muutetaan muotoon "Vuonna 2026: Valtuusto käy lähetekeskustelun kokonaissuunnitelmasta ja kehittämistyötä toteutetaan valtuustossa hyväksyttävän kokonaissuunnitelman pohjalta. Asukasbudjetoinnin ehdotusten toteutusta jatketaan." Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Aleksi Suro esitti Emma Lindqvistin kannattamana, että sivun 72 luvun 4.3.2 perään lisätään uudeksi viimeiseksi kappaleeksi: "Kaupungin alikulut toimivat nykyään rikkaan katutaiteen alustoina ja katutaiteen mahdollistamista jatketaan sallimalla kaupungin purettaviin kiinteistöihin graffitit. Graffitin salliminen ja ehdot ilmaistaan kyltityksin. Yhdessä kulttuuri- ja nuorisopalveluiden kanssa suunnitellaan ja mahdollistetaan lisäksi purkotalotaidekokeilut soveltuviin kiinteistöihin." Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Mikko Kangasoja esitti, että talousarvioon sisältyvät tapahtumakoordinaattorin ja kirjastopedagogin vakanssit poistetaan ja vakituiseksi esitetyt maahanmuuttokoordinaattorivakanssit muutetaan määräaikaisiksi. Puheenjohtaja totesi, että Kangasojan esitys raukesi kannattamattomana.

Pidettiin kokoustauko klo 12.25-13.17.

Jari Salonen ja tietohallintojohtaja Eero Rostiala poistuivat kokouksesta kokoustauon aikana. Puheenjohtajaksi siirtyi Janne Laulumaa ja varajäsen Terhi Valkeejärvi saapui kokoukseen klo 13.17.

Heidi Aaltonen saapui kokoukseen etäyhteydellä klo 13.17. Ari Korhonen palasi kokoukseen etäyhteydellä klo 13.17.

Hannele Lehto-Laurila oli poissa asian käsittelyn aikana klo 13.17-13.22.

Jonni Moisolahti oli poissa asian käsittelyn aikana klo 13.17-13.26.

Mikko Kangasoja poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 13.37 ja samalla varajäsen Mikko Tammelin saapui kokoukseen.

Janne Aso esitti, että sivun 99 investointihankkeen 3015 "Kuloisten risteysilta, Mahittulan silta" perustelutekstiin lisätään viimeiseksi virkkeeksi: "Hankkeen käynnistämisaikajankohda päätetään talousarviokäsittelyn 2027 yhteydessä." Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Kohtien 8.2, 8.4 ja 8.5 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi Janne Laulumaa, Teija Hurmerinta ja Jonni Moisolahti poistuivat esteellisinä. Janne Laulumaa on Raison Vesi Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja Teija Hurmerinta ja Jonni Moisolahti ovat hallituksen jäseniä (esteellisyyden peruste HL 28 § 1 mom. 5 kohta, ns. yhteisöjäävi). Hannele Lehto-Laurila valittiin kokouksen puheenjohtajaksi näiden kohtien käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se:

1. Hyväksyy vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman.
2. Myöntää kaupunginhallitukselle oikeuden ottaa lyhytaikaista ja pitkäaikaista, vaihtuva- tai kiinteäkorkoista lainaa siten, että vuoden lopun nettolainanotto saa olla enintään 33 143 844 euroa.
3. Valtuuttaa kaupunginjohtajan ja talousjohtajan tekemään tarvittavat tekniset korjaukset sekä päivittämään lainanottovaltuuden hallituksen päätösten mukaisesti.

Henkilöstöjohtaja Piia Syvänen ja viestintäjohtaja Mirkka Ruohonen poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 13.51.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se:

1. Hyväksyy vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman.
2. Myöntää kaupunginhallitukselle oikeuden ottaa lyhytaikaista ja pitkäaikaista, vaihtuva- tai kiinteäkorkoista lainaa siten, että vuoden lopun nettolainanotto saa olla enintään 33 143 844 euroa.
3. Valtuuttaa kaupunginjohtajan ja talousjohtajan tekemään tarvittavat tekniset korjaukset sekä päivittämään lainanottovaltuuden valtuuston päätösten mukaisesti.

Päätös

Puheenjohtaja ehdotti, että aluksi pidetään ryhmäpuheenvuorot valtuustoryhmien suuruusjärjestyksessä, minkä jälkeen valtuusto käy yleiskeskustelun koko talousarviosta. Yleiskeskustelun yhteydessä käsitellään talousarvioehdotukseen ja taloussuunnitelmaehdotukseen esitettävät muutokset. Käsittelyjärjestys hyväksyttiin.

Heidi Aaltonen oli poissa tämän asian aikana klo 17.14-17.16.

Marjo Himanen oli poissa tämän asian aikana klo 17.34-17.35.

Sini Laine oli poissa tämän asian aikana klo 17.36-17.41.

Luku 3.2. Henkilöstö ja henkilöstökulut, s. 27

Mikko Kangasoja esitti Sini Laineen ja Mika Koiviston kannattamana, että kirjastopedagogin vakanssia ei perusteta.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus ja asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: suoritetaan äänestys, jossa pohjaehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Mikko Kangasojan tekemää ehdotusta kannattavat äänestävät ei. Äänestys ehdotus hyväksyttiin.

Suoritettua äänestyksessä annettiin 37 jaa-ääntä, 1 tyhjä ja 5 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen päätösehdotus oli tullut valtuuston päätökseksi.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä (äänestys 1).

Mikko Kangasoja esitti Sini Laineen ja Mika Koiviston kannattamana, että tapahtumakoordinaattorin määräaikaista tehtävää ei perusteta.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus ja asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: suoritetaan äänestys, jossa pohjaehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Mikko Kangasojan tekemää ehdotusta kannattavat äänestävät ei. Äänestys ehdotus hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 36 jaa-ääntä, 1 tyhjä ja 6 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen päätösehdotus oli tullut valtuuston päätökseksi.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä (äänestys 2).

Mikko Kangasoja esitti Sini Laineen ja Mika Koiviston kannattamana, että maahanmuuttokoordinaattorien määräaikaisia tehtäviä ei vakinaisteta.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus ja asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: suoritetaan äänestys, jossa pohjaehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Mikko Kangasojan tekemää ehdotusta kannattavat äänestävät ei. Äänestys ehdotus hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 38 jaa-ääntä ja 5 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen päätösehdotus oli tullut valtuuston päätökseksi.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä (äänestys 3).

Luku 4.3.3 Infralautakunta, Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot s. 71

Aarre Lehtonen esitti Juha Jormanaisen ja Mika Koiviston kannattamana, että tekstiosion loppuun lisätään: "Kaupunki käynnistää yksityisteiden rakenteellisen kunnossapidon."

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus ja asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: suoritetaan äänestys, jossa pohjaehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Aarre Lehtosen tekemää ehdotusta kannattavat äänestävät ei. Äänestys ehdotus hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 31 jaa-ääntä ja 12 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen päätösehdotus oli tullut valtuuston päätökseksi.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä (äänestys 4).

5.3. Käyttöomaisuusinvestointien hankintaesitykset

Janne Aso esitti Aleksi Suron kannattamana, että taloushallintojärjestelmän hankintaan lisätään perusteluihin seuraava teksti "Ennen uuden taloushallintojärjestelmän hankintaa tuodaan kaupunginhallitukselle selvitys vaihtoehtoista taloushallintopalveluiden järjestämiseksi kustannusarvioineen."

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus ja tiedusteli, voidaanko päätös asiassa tehdä yksimielisesti. Saatuaan myönteisen vastauksen, puheenjohtaja totesi, että Janne Ason ehdotus oli tullut yksimielisesti valtuuston päätökseksi.

5.3. Käyttöomaisuusinvestointien hankintaesitykset

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta, s. 91

Aleksi Suro esitti Janne Ason kannattamana, että Kerttulan yleisurheilukentän betonikatsomon investoinnin perustelutekstin loppuun lisätään "Ennen toteutusta hanke tuodaan hyväksyttäväksi hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakuntaan kustannusarvioineen."

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus ja tiedusteli, voidaanko päätös asiassa tehdä yksimielisesti. Saatuaan myönteisen vastauksen, puheenjohtaja totesi, että Aleksi Suron ehdotus oli tullut yksimielisesti valtuuston päätökseksi.

Kaupunginvaltuusto päätti

1. hyväksyä vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman.

2. myöntää kaupunginhallitukselle oikeuden ottaa lyhytaikaista ja pitkäaikaista, vaihtuva- tai kiinteäkorkoista lainaa siten, että vuoden lopun nettolainanotto saa olla enintään 33 143 844 euroa.

3. valtuuttaa kaupunginjohtajan ja talousjohtajan tekemään tarvittavat tekniset korjaukset sekä päivittämään lainanottovaltuuden valtuuston päätösten mukaisesti.